

Pyhäjoen kunnan hyvinvointisuunnitelma 2024-2025

HYVINVOINTITYÖRYHMÄ 30.10.2024

KUNNANHALLITUS 2.12.2024

KUNNANVALTUUSTO 11.12.2024

Sisällysluettelo

1. Hyvinvoinnin edistäminen Pyhäjoella	2
2. Pyhäjokisten hyvinvoinnin tila ja haasteet 2017–2024	5
3. Hyvinvointisuunnitelma 2024–2025 ja hyvinvointia edistävät tavoitteet ja toimenpiteet. 9	
3.2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi	12
3.2. Työikäisten hyvinvointi	18
3.3. Ikääntyneiden hyvinvointi	23
Yhteenveton hyvinvointisuunnitelma 2024–2025	26
4. Pyhäjoen kunnan hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä suunnitelmia	29
5. Indikaattoritiedot	29

1. Hyvinvoinnin edistäminen Pyhäjoella

Kunnan tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Sen tavoitteena on

- lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä
- ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä
- vahvistaa osallisuutta.

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla ja kaikissa palveluissa. Hyvinvointityö parantaa kuntalaisten elämänlaatua, lisää työllisyyttä ja tuottavuutta sekä hillitsee sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvua.

Pyhäjoen kunnan strategian mukainen visio on ”Pyhäjoella virtaa 2025” Pyhäjoki on kasvava kansainvälinen kestävästi kehittyvä kunta, joka tarjoaa luonnonläheisyyden sekä monipuoliset hyvät elämisen ja yritymisen mahdollisuudet.

Kuntalaisten hyvinvointia ja terveydentilaan seurataan säännöllisesti ja hyvinvointityön toimenpiteistä ja seurannasta raportoidaan valtuustolle säännöllisesti vuosittain osana talousarviovalmistelua. Valtuustokausittain laaditaan laaja hyvinvointikertomus (Sote- järjestämislaki 6 §). Hyvinvointityön tavoitteet yhdistyvät kunnan strategiaan ja toimenpiteet toteutetaan pääasiassa yhteistyössä kunnassa toimivien yhdistysten kanssa.

Pyhäjoella laaditaan laaja hyvinvointikertomus seuraavan valtuustokauden alussa. Tämä hyvinvointisuunnitelma koskee vuosia 2024–2025. Hyvinvointityötä johtaa kunnanhallitus, operatiivinen johtamisvastuu on sivistysjohtajalla yhteistyössä liikunnanohjaajan kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö kunnassa

Lasten ja nuorten sekä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmat täydentävät laajaa hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Pyhäjoella nämä suunnitelmat valmistuvat vuoden 2024 loppuun mennessä. Suunnitelmat laaditaan yhteistyössä kohderyhmien edustajien kanssa.

Pyhäjoella hyvinvointikertomuksen ja – suunnitelman ja muiden täydentävien suunnitelmien laatimisesta vastaa sivistysjohtaja, operatiivisesta kirjoittamisesta ja tiedon kokoamisesta vastaa liikunnanohjaaja. Valmisteluprosessissa on mukana kunnan monialainen hyvinvointityöryhmä, jonka kokoonpanoa täydennettiin Khall 11.3.2024 § 98 päätöksellä. Hyvinvointityöryhmässä on kunnan viranhaltijoiden lisäksi edustajia sidosryhmistä ja Pohteen yhdyshenkilö.

Hyvinvointikertomus ja - suunnitelma laaditaan valtuustokausittain, se on kunnan eri yksiköiden ja sidosryhmien kanssa laadittu tiivis kuvaus, joka toimii johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä kunnan strategiatyön, suunnittelun ja toimenpiteiden pohjana.

Hyvinvointikertomus kuvailee pyhäjokisten hyvinvoinnin tilaa, vahvuksia ja kehittämiskohteita sekä niihin vaikuttavia tekijöitä, lisäksi se sisältää suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä ja arvioinnin toteutuneista toimenpiteistä. Toimenpiteet kirjataan, hyväksytään ja niitää seurataan osana kunnan talousarvioprosessia. Kunnan johtoryhmä ja hyvinvointityöryhmä linjaavat hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sisällön ennen kuin kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto hyväksyy sen.

Hyvinvointityö on osa arkea ja läpileikkaava teema kunnan kaikessa toiminnoissa. Kuntalaisten omat arjen valinnat ovat tärkeitä, jotta pyhäjokisten hyvinvoointi ja hyvä elämä toteutuu. Yhdistysten ja yritysten rooli hyvinvointityössä on merkittävä.

Hyvinvointiin liittyvät asiat ovat Pyhäjoen kunnassa esillä kaikessa kunnan toiminnassa ja viestinnässä. Hyvinvointiin liittyvät asiakirjat, suunnitelmat ja raportit sekä hyvinvoittityöryhmän kokousten pöytäkirjat ovat luettavissa kunnan verkkosivuilla.

Hyvinvointia arvioidaan pääasiassa indikaattoritiedon avulla, jotka päivittyytävät noin kahden vuoden välein. Hyvinvointikertomuksessa huomioidaan eri näkökulmat; ympäristö, tapahtumat, kulttuuri, ehkäisevä pähdetyö, liikunta, osallisuus ja ravitsemus sekä eri ikäiset kuntalaiset.

HYTE-kerroin Pyhäjoella

HYTE- kerroin on valtionosuuksiin liittyvä kannustin, jolla kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiivinen toiminta näkyy myös kunnalle tulevana lisärahoituksena. HYTE- kerroin tarkoittaa sitä, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Lisäosan suuruus määräytyy toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista.

Hyte-kerroin asteikolla 0-100 on keskiarvo tulosindikaattoreiden keskiarvosta ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta. Taulukoiden tulkinnassa lähtökohtana on paras mahdollinen tulos 100 tai vastaus ”kyllä”. Luvun ollessa nolla ei arvoa ole kirjattu tai kyselyyn ei ole vastattu. Tiedot kerätään kunnista kyselyillä parin vuoden välein.

Pyhäjoen kunnan HYTe- kerroin parantunut viime vuosina, 2023 kerroin on 16,2 € / asukas.

Lisätietoa HYTE- kertoimesta [**HYTE-kerroin – kannustin kunnille - THL**](#)

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Pyhäjoki	yhteensä	12,1	10,5	16,2
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340			43	37	57
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355			36,8	31,9	48,1

Hyvinvoittityön työn aikataulut 2024–2025

- hyvinvoittisuunnitelma 2024–2025- valmiina 10 /2024
- hyvinvoittiraportti 2023 – valmiina 10/2024

- hyvinvoirtiraportti 2024- valmiina 10/2025
- laaja hyvinvoitinkertomus 2025–2029 - laaditaan heti uuden valtuustokauden alussa syksyllä 2025 yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa

Hyvinvoitinkäsite Pohjois-Pohjanmaalla

2. Pyhäjokisten hyvinvoinnin tila ja haasteet 2017–2024

Pyhäjoen kunnan hyvinvointiin liittyvä tietoa on koottu ja raportoitu Raahen seudun hyvinvoitinkuntayhtymän (RAS:n) toimesta ennen hyvinvoitalueudistusta 2017–2022. Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuoston on mahdollistettava monipuoliset ja vaikuttavat osallistumisen ja vaikuttamisen menetelmät ja mahdollisuudet.

Pyhäjoen kunta on edistänyt kuntalaisten osallisuutta ja hyvinvointia monella tavalla. Osallisuutta voidaan vahvistaa erilaisten keskustelu- ja kuulemistilaisuuksien ja kuntalaisfoorumien avulla, toteuttamalla kuntalaiskyselyjä, tekemällä ennakkovaikutusten arvointia, valitsemalla palvelujen käyttäjiä kunnan toimielimiin ja suunnittelemassa palveluja yhdessä kuntalaisten kanssa.

Ihmisellä on tarve tulla kuulluksi ja nähyksi toivomallaan tavalla, kuulua joukkoon ja osallistua itselle tärkeiden asioiden edistämiseen. Tutkimusten mukaan osallisuuden kokemus vahvistaa hyvinvointia, sillä osalliseksi itsensä kokeva ihminen tekee

hyvinvointiaan palvelevia valintoja ja lisää yhteisöllistä hyvinvointia, kun yhteisöllisyys lisääntyy. Osallinen ihminen pystyy tuottamaan ja jakamaan hyvää myös muille ihmisiille esimerkiksi panostamalla elinympäristöönsä ja kehittämällä palveluja. Yhdessä kehittämällä palveluista tulee asiakaslähtöisempiä ja ne vastaavat paremmin tarpeisiin.

Osallisuuden kokemukset edesauttavat hyviä väestösuhdeita ja luovat turvallista arkea sekä lisäävät paikallista elinvoimaa ja hyvää ilmapiiriä. Kun ihmiset kohtaavat erilaisissa ja yllättäväissäkin tilanteissa, he tulevat kuulluksi ja saavat virikkeitä toisiltaan

Hyvinvointityössä kuntalaisten tulisi voida osallistua asuinalueellaan toiminnan tavoitteiden määrittelemiseen, suunnittelun, valmisteluun ja päätöksentekoon alusta alkaen. Kun kunnassa kehitetään yleishyödyllistä toimintaa, palveluja, osallistumisen alustoja ja tiloja tai ympäristöä, ja kun monimuotoinen joukko alueen asukkaita, järjestöjä, viranomaisia ja yrityjiä on mukana aina valmistelusta ja suunnittelusta toteutusvaiheeseen. Osallistava budjetointi, kuntalaisten kuolemistilaisuudet ja päätösten ennakkovaikutusten arvointi edistäävät osallisuutta.

Osallisuuden kokemus, THL

Kuvio 1. Osallisuuden kokemuksen yhteydet muihin ilmiöihin

Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen mahdollistaa tehokkaan, avoimen ja läpinäkyvän viestinnän toteuttamisen kunnan jäsenille ja sidosryhmille. Pyhäjoella toimii vaikuttamistoimielimiä: vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto ja laaja hyvinvointityöryhmä. Kesääsukkaat kutsutaan kerran vuodessa koolle kuulemaan ja vaikuttamaan kunnan toimintaan.

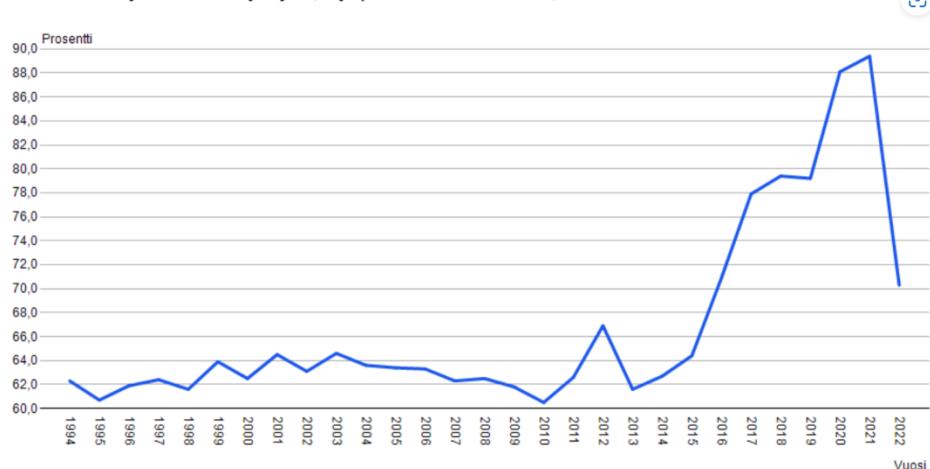
Laki kuntien kulttuuritoimesta (166/2019) asettaa tavoitteet kuntien kulttuurityölle ja vahvistaa kunnan hyvinvointityön toimenpiteitä. Pyhäjoella kirjasto- ja kulttuuripalvelut tuottavat valtavan määrä hyvinvointia edistäviä tapahtumia ja ilmiötä kaikenikäisille kuntalaisille yhteistyössä kunnassa toimivien yhdistysten kanssa. Pyhäjoen kunta on sitoutunut yhteistyöhön OULU 2026-kulttuuripääkaupunki hankkeen kanssa. Digihyvinvoinnin edistäminen näky Pyhäjoella erityisesti perusopetuksessa käynnistyneen DIGIÄ ja hyvinvointia-hankkeen että kirjaston tarjoaminen erilaisten digitukitilaisuuksien kautta kaikenikäisten pyhäjokisten arjessa.

Vuoden 2022 hyvinvoitiraportti on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.12.2023. Raportin mukaan hyteindikaattoreiden osalta on kehitettävä erityisesti liikunnan edistämiseen liittyvää ennakkovaikutusten arviontia sekä liikuntaseurojen ja kunnan yhteistyötä sekä liikunnan edistämistä varten tulisi perustaa poikkihallinnollinen työryhmä. Lukioisten (1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osalta) on raportissa noussut esille yksinäisyyden kokemus ja mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttämyyseläkettä saavien 16-24-vuotiaiden kohonnut määrä.

Työpaikkaomavaraisuus

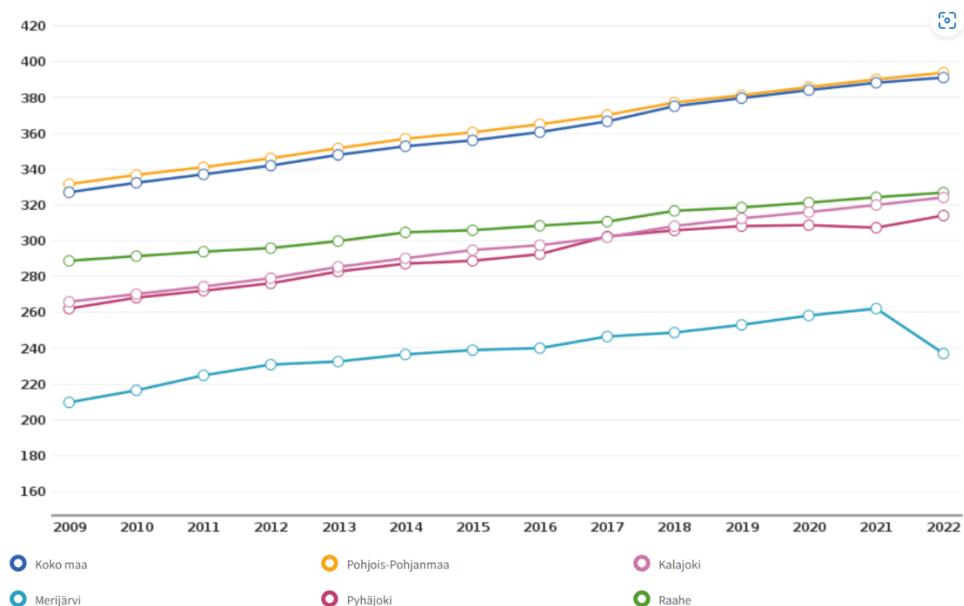
Pyhäjoen työpaikkaomavaraisuus on noussut Hankiven ydinvoimalahankkeen myötä vuosina 2016–2021, korkeimmillaan 89,4 %. Tuorein tilasto on vuodelta 2022, jonka mukaan Pyhäjoen työpaikkaomavaraisuus on 70,3 %.

Väestö muuttujina Vuosi. Pyhäjoki, Työpaikkaomavaraisuus, %.

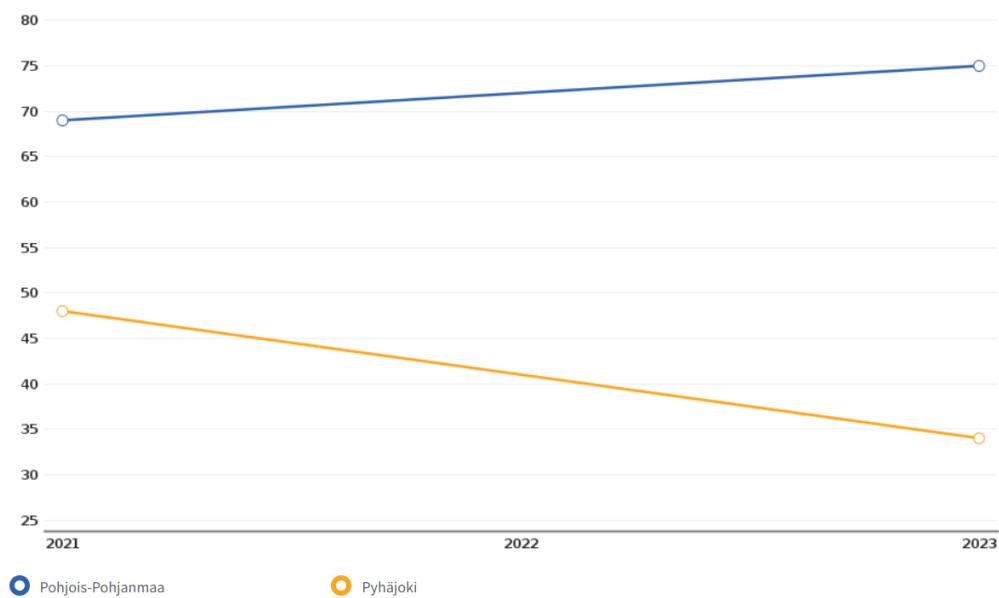
Koulutustasomittain

info ind. 180 Sukupuoli: Yhteensä

Kulttuurin edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

info ind. 4224 Sukupuoli: Yhteensä

3. Hyvinvointisuunnitelma 2024–2025 ja hyvinvointia edistävät tavoitteet ja toimenpiteet

Päämäärä

Pyhäjokiset kokevat voivansa hyvin ja olevansa tyytyväisiä elämään. Hyvä ja toimiva arki ja mielekäs elämä näkyvät pyhäjokisten arjessa, kunta tarjoaa erilaisia osallistumismahdollisuuksia, tukee kuntalaisten omaehtoista toimintaa ja hyödyntää kuntalaisten ja yhdistysten osaamista ja halua osallistua yhteisten asioiden päättöksentekoon ja hoitoon.

Pyhäjoen kuntastrategiassa hyvinvointi on yksi kolmesta päämäärästä:

Vetovoimainen Pyhäjoki. Hyvinvoiva Pyhäjoki. Vastuullinen Pyhäjoki.

Hyvinvoiva Pyhäjoki päämäärän kärkitoimenpiteet:

Tulevaisuuden kasvuumpäristö

- vetovoimaisen yritysyyslukion turvaaminen
- kansainvälisyystaitoja tukevan ja arvostavan opintopolkujen kehittäminen
- perheiden arkea tukevien sivistyspalvelujen kehittäminen

- monipuoliset oppimisympäristöt
- tarpeisiin perustuva palveluverkko ja palveluiden järjestäminen
- paloaseman resurssoinnin turvaaminen

Hyvinvointia luova elämäntapa

- liikunta- harrastus- ja kulttuuripalvelujen tason ja saatavuuden ylläpitäminen
- liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun harrastamiseen kannustaminen
- maakunnan palveluverkkoon vaikuttaminen
- kestävän kehityksen edistäminen
- SOTE-keskus ja sotepalvelujen turvaaminen (HOIVA 2025)

Aktiivinen kansalaisyhteiskunta

- kuntalaisten osallistumismahdollisuksien lisääminen
- osallistavan budjetoinnin jatkuminen
- yhteistyö yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa
- nuorten kannustaminen aktiivisuuteen
- yhteisöllisuuden lisääminen kansainvälisessä ympäristössä

Pyhäjoen kunnan yhteiset hyvinvointitavoitteet kuntastrategian pohjalta

1. Hyvien ja terveellisten elämäntapojen ja hyvän elämän edistäminen palvelujen ja viestinnän kautta
2. Asuinypäristöjen ja liikunta- ja virkistyspaikkojen käytön lisääminen ja kehittäminen kestävästi luonto huomioiden
3. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen
4. Osallisuuden, vaikuttamismahdollisuksien ja yhteisöllisyyden vahvistaminen tapahtumien ja yhdistystoiminnan kautta
5. Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden kuuleminen ja säännöllinen palautteen kerääminen kasvokkain ja sähköisten työkalujen avulla
6. Kulttuuri- ja digihyvinvoinnin edistäminen jokaisen ikäryhmän osalta

7. Turvallisuuden edistäminen Pyhäjoella (yhteiset ympäristöt, tie- ja katualueet kunnossa, ehkäisevä pääihdetyö, lähisuhde- ja perheväkivaltatyö, liikenneturvallisuustyö ja varautumis- ja valmiussuunnittelu)
8. Tietoisuus ja arvostus omaa kotiseutua, kulttuuria, yrittäjyyttä ja lähiruokaa kohtaan lisääntyy ja vahvistuu

Kuntalaisten osallistaminen hyvinvointityöhön

Pyhäjoella toteutettiin kesällä 2024 kuntalaisille hyvinvointikysely, jossa kysyttiin mitkä osa-alueet tulisi valita hyvinvointityön erityisteemoiksi tulevana vuosina. Kyselyyn vastasi 160 henkilöä ja vastausten perusteella liikunta, toimiva arki ja elinympäristön puhtaus, siisteyks ja turvallisuus ovat hyvinvoinnin osalta tärkeimpäitä osa-alueita. Kunnantarojamista palveluista virkistysalueiden kehittäminen, yhdistys- ja yritystoiminnan tukeminen ja liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäminen saivat eniten kannatusta.

Yhdistysillassa 13.3.2024 koottiin yhdistyksiltä toiveita ja tarpeita kunnan hyvinvointityölle sekä kysyttiin mitä yhdistykset voivat tarjota hyvinvoinnin edistämiseksi Pyhäjoella.

Vastauksissa esille nousseet toiveet:

- yhteinen jaettu kalenteri kunnan tapahtumista ja harrastuksista
- uusi hiihtomaja
- avantouintipaikalle uusi lämpöomatto
- kuntoportaat
- luontoliikuntaa
- ilmaiset yhdistystilat

Vastausten perusteella yhdistykset voivat tarjota:

- lapsiparkkitoimintaa
- perheliikuntakerho
- luontoliikuntaa
- koululuksia
- 4H- työpalvelua
- kierrätyspalvelua
- tapahtumia lapsille ja nuorille
- työllistämispalveluita

Vanhusneuvosto on käsitellyt 24.10.2024 kokouksessaan kunnan hyvinvointisuunnitelmaan liittyviä tavoitteita, toiveita ja tarpeita. Esille nousivat digitalisaatioon liittyvät haasteet palvelujen turvaamiseksi, lähiliikuntapaikkojen kehittäminen, esteettömyys ja sosiaalisen kanssakäymisen edistäminen yhdessä yhdistysten kanssa sekä Saaren koulun ikäihmisten ruokailumahdollisuuden markkinoiminen. Hyvinvointityössä tulee huomioida ikäihmisten arkea helpottavia asioita ja turvallisuutta.

3.2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi

Kaikilla pyhäjokisilla lapsilla ja nuorilla on lähtökohdista riippumatta tasa-arvoiset mahdollisuudet hyväan elämään ja mielekkääseen arkeen.

Pyhäjoen kunnan strategiassa on määritelty päämäärit, jotka ohjaavat myös hyvinvointityötä. Lasten ja lapsiperheiden osalta keskeisiä päämääriä ovat laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut, hyvinvointia edistävä ja kestävä elämisen ympäristö ja houkutteleva ja turvallinen kunta. Pyhäjoen kunta edistää lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla maksuttoman varhaiskasvatuksen, maksamalla korotettua kotihoidon kuntalisää, haikararahaa ja maksuttomat liikunta- ja harrastustilat alle 18-vuotialle. Perusopetuksessa Pyhäjoella on edelleen pienet ryhmäkoot, hyväät resurssit erityisopetuksessa ja koulunkäynninohjaajien määrässä lisäksi on uusi vuonna 2022 valmistunut Saaren koulun koulurakennus. Yläkoulussa toimii myös hyvinvointiohjaaja, joka tukee erityisesti oppilaita, joilla on haasteita koulunkäynnissä. Nuoriso- ja liikuntatoimi järjestävät monipuolista toimintaa lapsille ja nuorille yhteistyössä 4 H:n, seurakunnan ja MLL:n kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa kuvataan lasten ja nuorten hyvinvointityön tavoitteet ja toimenpiteet tarkemmin.

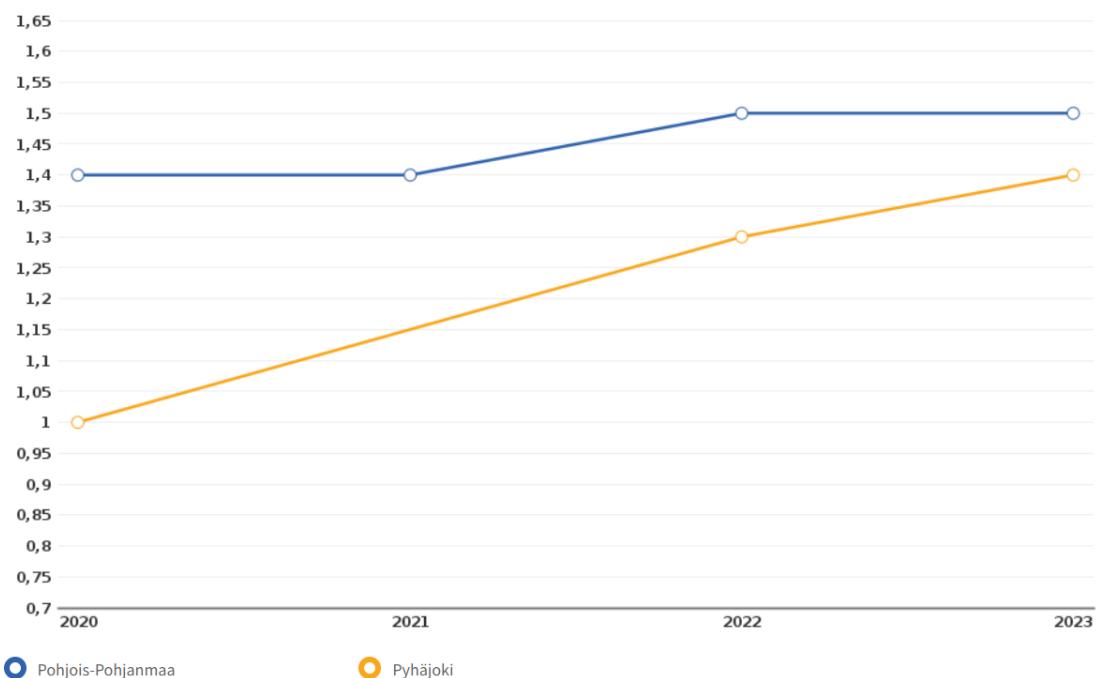
Hyvinvointiteot

- laadukas koulutus ja varhaiskasvatus tukevat lasten yksilöllisiä tarpeita
- tarvittava tuki on riittävää ja oikea-aikaista
- maksuton varhaiskasvatus ja kotihoidon korotettu kuntalisä jatkuvat edelleen
- jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi harrastus / Hupia harrastuksesta hanke

- maksuttomat liikuntamahdollisuudet alle 18-vuotiaille sekä liikuntapaikkojen kehittäminen
- harrastusmahdollisuksien lisääminen ja lajikokeilut
- terveet ja turvalliset tilat oppimiseen ja varhaiskasvatukseen
- monipuoliset leikkialueet ja tilat lasten kasvun ja kehityksen tukena
- kotien ja koulun sekä varhaiskasvatuspalvelujen tiivis yhteistyö
- nuorisotyöttömyyden vähentäminen
- nuoriso- ja etsivä nuorisotyö tavoittavat enemmän nuoria
- ”koko kylä välittää”- malli käyttöön
- kulttuurikasvatussuunnitelma toteutuu
- lasten ja nuorten osallistaminen kunnan päätöksenteossa; lapsiparlamentti käynnistetään, nuorisovaltuuston toimintaa tuetaan (kummit) ja tarjotaan aitoja vaikutusmahdollisuuksia
- lasten ja nuorten terveellisten elämäntapojen omaksumista ja mielen hyvinvointia edistetään laajalla yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa
- kouluruokailun ja terveellisen ravitsemuksen kehittäminen yhteistyössä PPE Köökin kanssa
- vanhemmuuden tukeminen
- Pyhäjoen lukion kehittäminen ja oppilasmääärän kasvu
- liikuntavälituntien lisääminen
- kiusaamisen ehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen
- terveellisten elämäntapojen edistäminen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa
- lukemisen ja lukutaidon edistäminen yhteistyössä koulujen, kirjaston ja nuorisotoimen kanssa

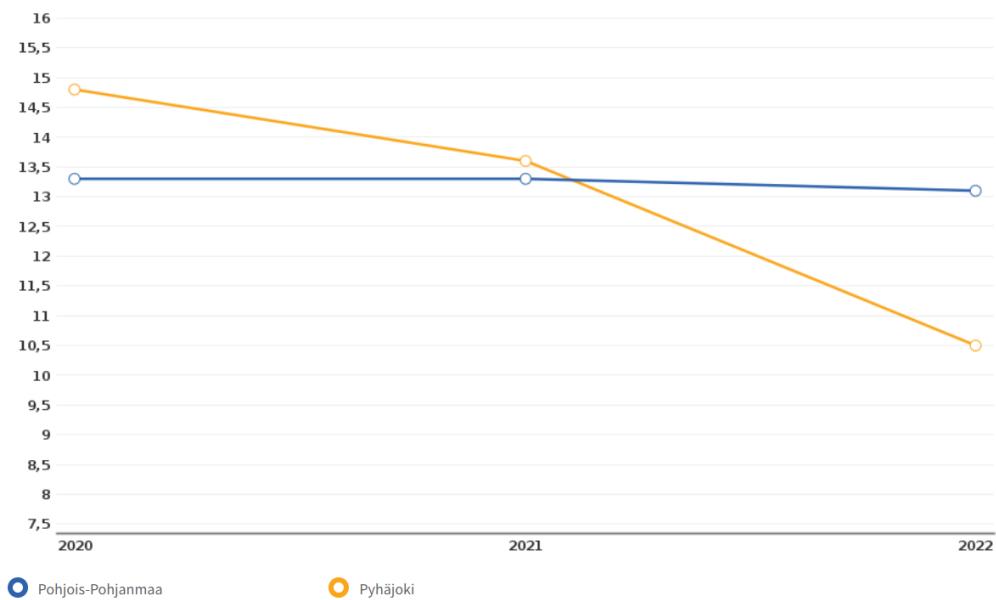
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

info ind. 191 Sukupuoli: Yhteensä

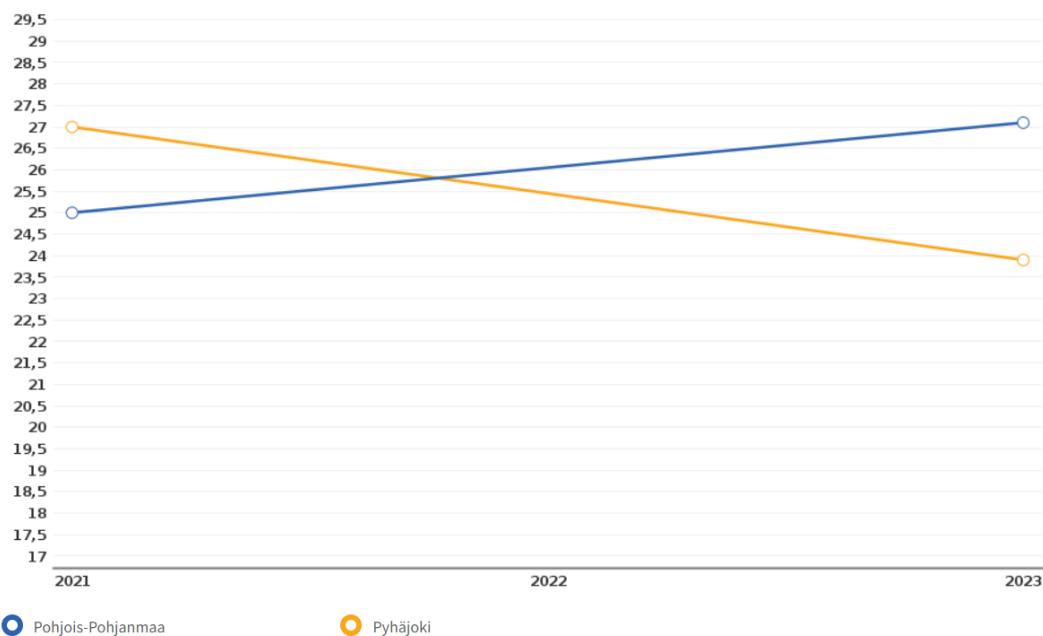
Lasten pienituloisuusaste

info ind. 228 Sukupuoli: Yhteensä

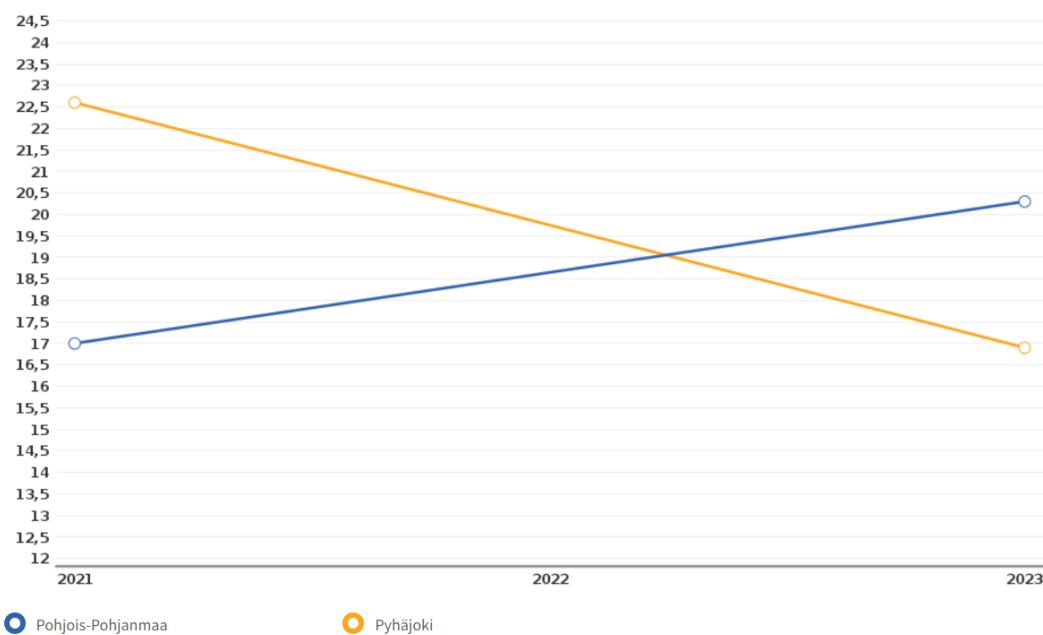
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

info ind. 286 Sukupuoli: Yhteensä

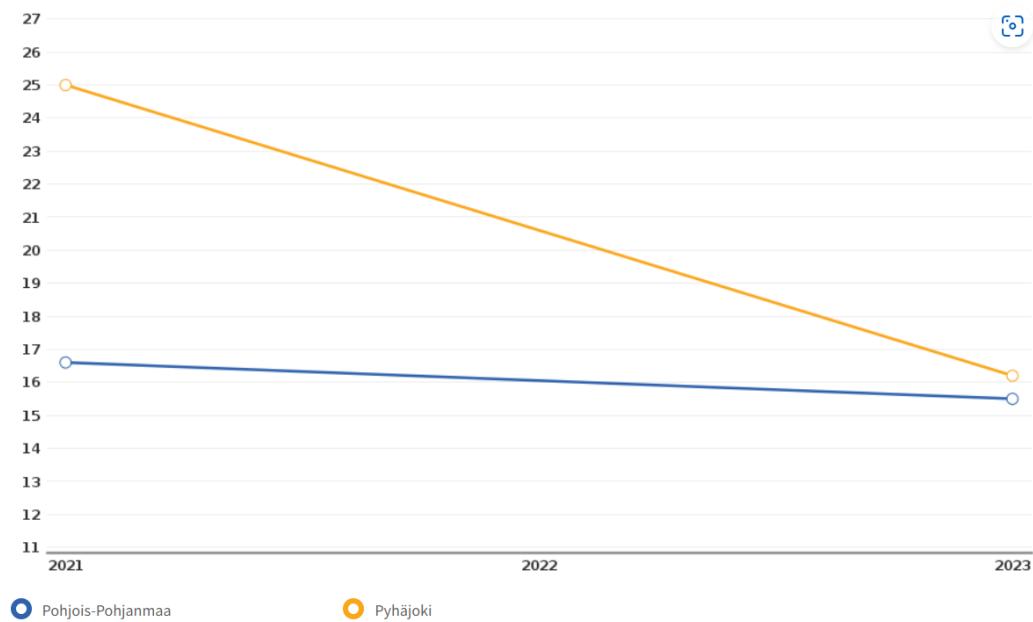
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

info ind. 328 Sukupuoli: Yhteensä

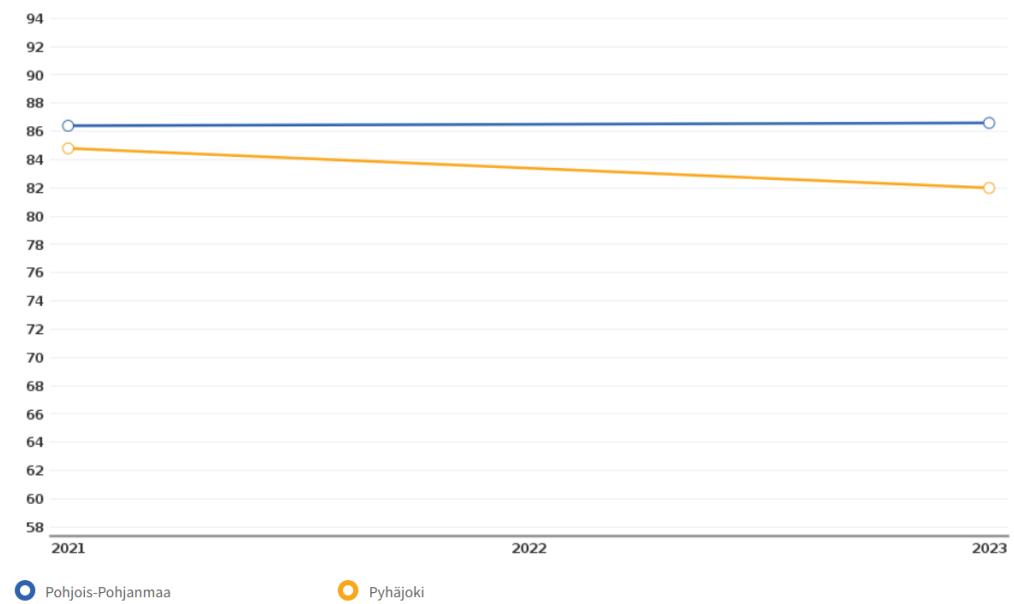
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

info ind. 3906 Sukupuoli: Yhteensä

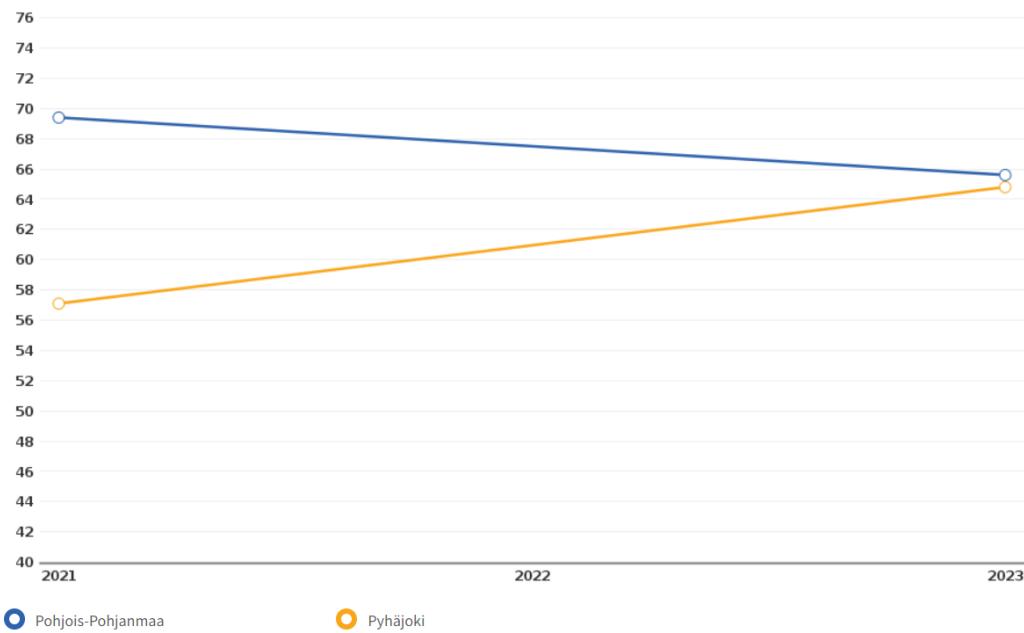
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

info ind. 4811 Sukupuoli: Yhteensä

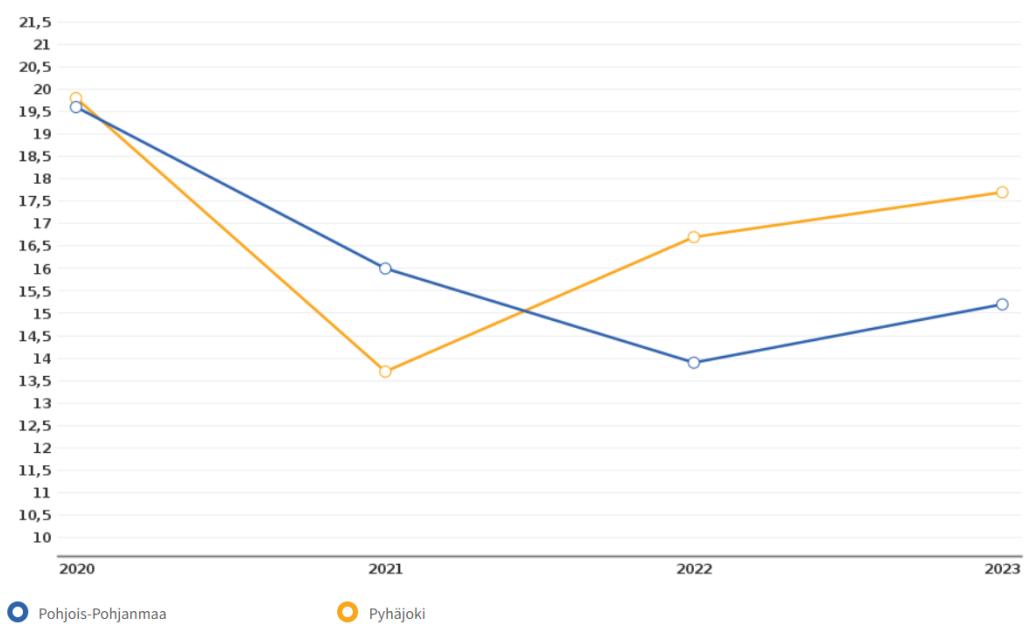
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

info ind. 4700 Sukupuoli: Yhteensä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

info ind. 189 Sukupuoli: Yhteensä

3.2. Työikäisten hyvinvointi

Työikäiset pyhäjokiset tuntevat olevansa osa pyhäjokista yhteisöä, elinkäinen oppiminen, mahdollisuus harrastaa monipuolisesti ja vaikuttaa kotikunnan asioihin toteutuvat.

Työikäisten pyhäjokisten hyvinvoinnin edistäminen on kirjattu kuntastrategiaan erityisesti päämääriin hyvinvointia edistävä ja kestävä elämisen ympäristö, osallistuvat kuntalaiset ja toimiva yhteisöllisyys ja tasapainoinen ja vakaa talous.

Koulutuksella, työllisyydellä ja osallisuudella on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa. Työllisyyspalveluilla tuetaan kuntalaisten taloudellista ja henkistä hyvinvointia. Työllisyyspalvelujen tehtävänä nopeuttaa työllistymistä tai koulutuksiin pääsemistä, ja tavoitteeseen päästää henkilökohtaisella palvelulla ja yhteistyölle hyvinvoittialueen terveys- ja kuntoutuspalvelujen sekä Kelan kanssa.

Pyhäjoen kunta on ollut työllisyysten kuntakokeilussa mukana maaliskuusta 2021 lähtien. Työllisyysten kuntakokeilussa Pyhäjoki on toteuttanut työllisyyspalvelut alle 30-vuotiaille, kun muutoin niiden toteuttaminen olisi ollut TE-keskusten vastuulla.

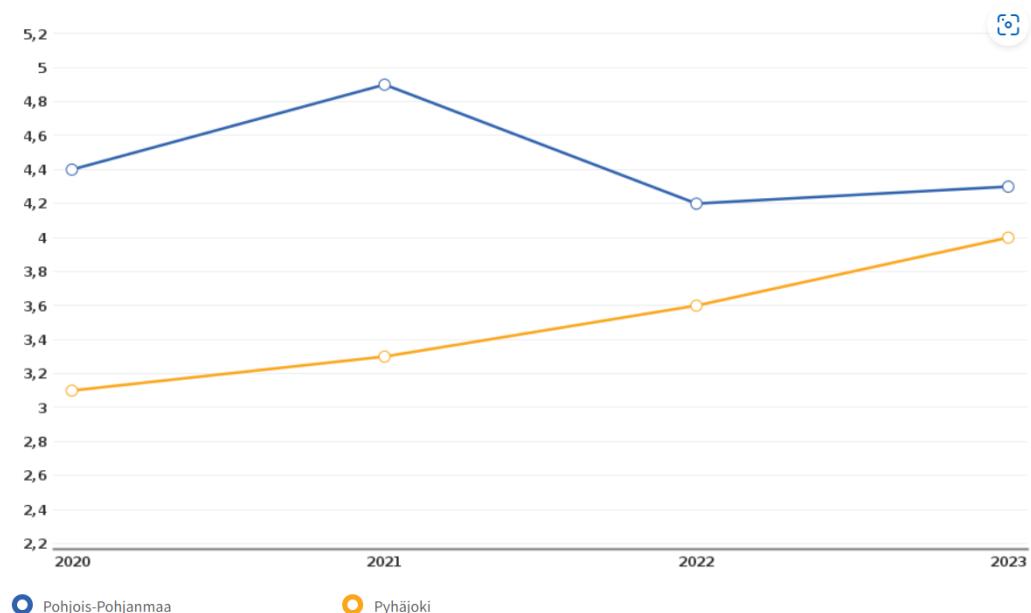
Pyhäjoen kunnalla on myös oma työelämävalmentaja ESR+ -rahoitteisen TOIMI-hankkeen kautta (toimikausi 1.1.2024-30.9.2026). Työelämävalmentaja tukee nuoria opiskelu- ja työelämävalmiuksien edistämisesä ja tarjoaa koulutusneuvontaa.

Hankkeen päätavoitteena on kehittää pitävämpää tukea eri siirtymävaiheisiin kohti koulutusta tai työelämää erityisesti heikommassa työmarkkina asemassa oleville asiakkaille. Ohjausajalla työelämävalmentajan kanssa voidaan esimerkiksi päivittää CV:tä, työstää työhakemuksia, tutustua työ- ja opiskelumahdollisuuksiin ja harjoitella oman osaamisen sanoittamista

Vuoden 2025 alusta Pyhäjoen kunta kuuluu Raahen työllistämisyalueeseen. Alue on muodostettu TE2025-uudistuksen mukaisesti, jossa TE-palvelut loppuvat ja vastuu työllistämisestä siirtyy kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille.

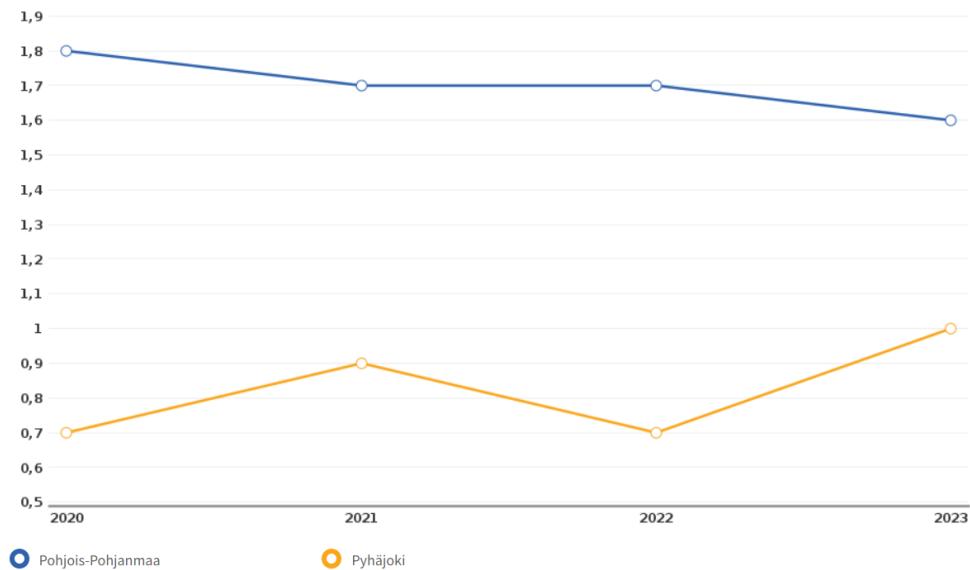
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

info ind. 3071 Sukupuoli: Yhteensä

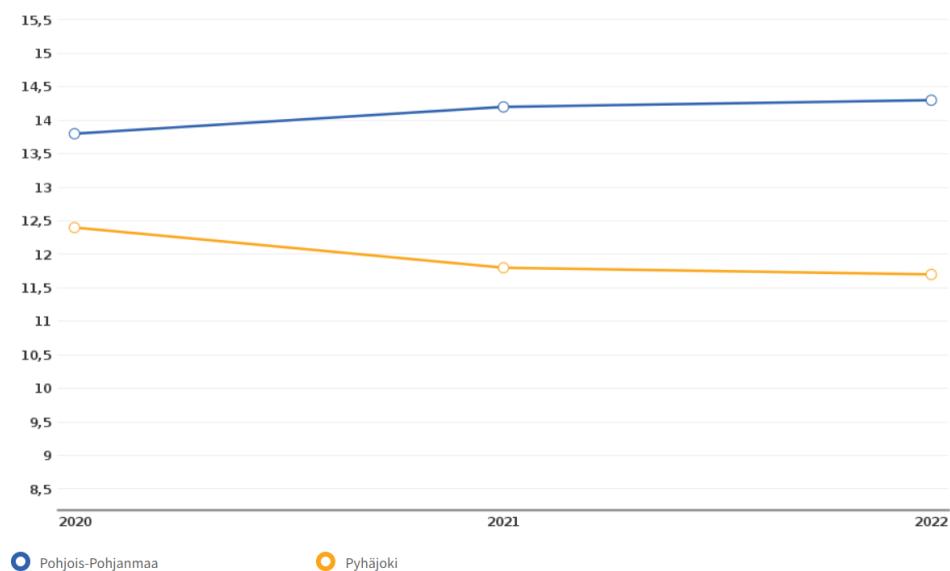
Toimeentulotukea pitkäikäisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

info ind. 234 Sukupuoli: Yhteensä

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

info ind. 3099 Sukupuoli: Yhteensä

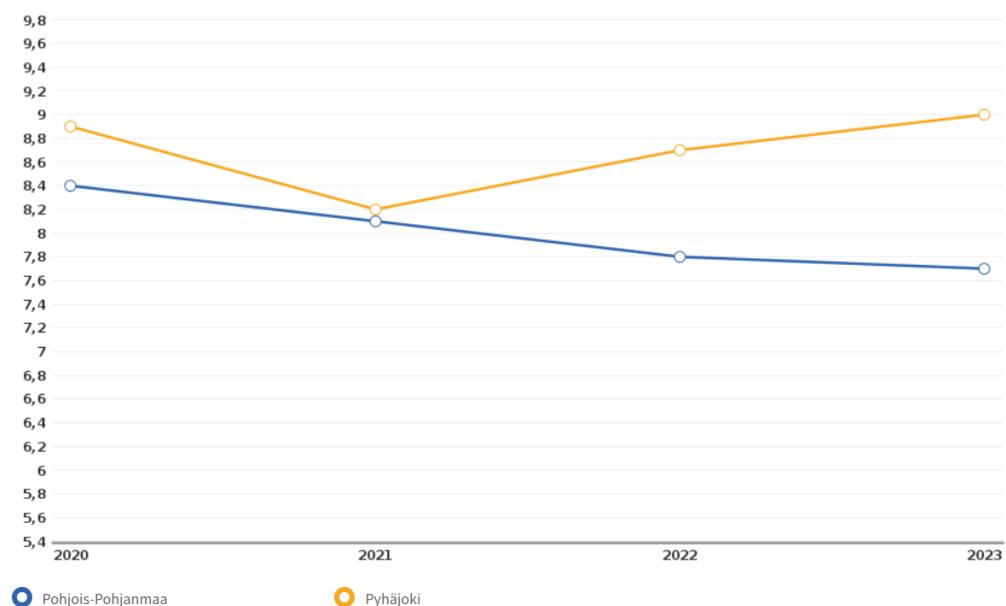

Hyvinvointiteot

- yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen
- elintapaohjausta tarjotaan sitä tarvitseville yhteistyössä Pohteen kanssa
- kunnan viestintä tavoittaa työikäiset eri kanavissa
- vanhemmuuden tukeminen yhteistyössä Pohteen ja yhdistysten kanssa
- paikallisten yhdistysten toiminta tulee tutuksi ja tarjoaa mielekästä tekemistä vapaa-ajalla
- elämän muutoksissa ja kriiseissä saa apua ja tukea- perheeskustoiminta
- työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntaan edistää työllistymistä
- kiinnostus ja osallistuminen kunnan ja yhdistysten toimintaan lisääntyy
- vastuullinen ja turvallinen liikkuminen
- laadukkaat ja saavutettavissa olevat ulkoilu- ja liikunta-alueet
- matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuksien lisääminen
- asukasraadirit ja kyläfoorumiit osana kunnan päätöksentekoa
- ehkäisevän päihdetyön kehittäminen yhteistyössä Pohteen kanssa
- liikunnallisuuden lisääminen ja Pyhäjoen liikunta ja ulkoilupaikkojen tunnettavuuden lisääminen
- elintapaohjauksen toteuttaminen yhdessä hyvinvoittialue Pohteen kanssa
- yrittäjyyden tukeminen yhteistyössä Pyhäjoen yrittäjien kanssa
- maankäyttö ja kaavoitus tukee elinvoimaa ja uusia työpaikkoja
- kulttuurihyvinvoinnin tukeminen
- elinkäisen oppimisen mahdollisuksien luominen
- Raahe-opiston kurssitarjonta lisää hyvinvointia

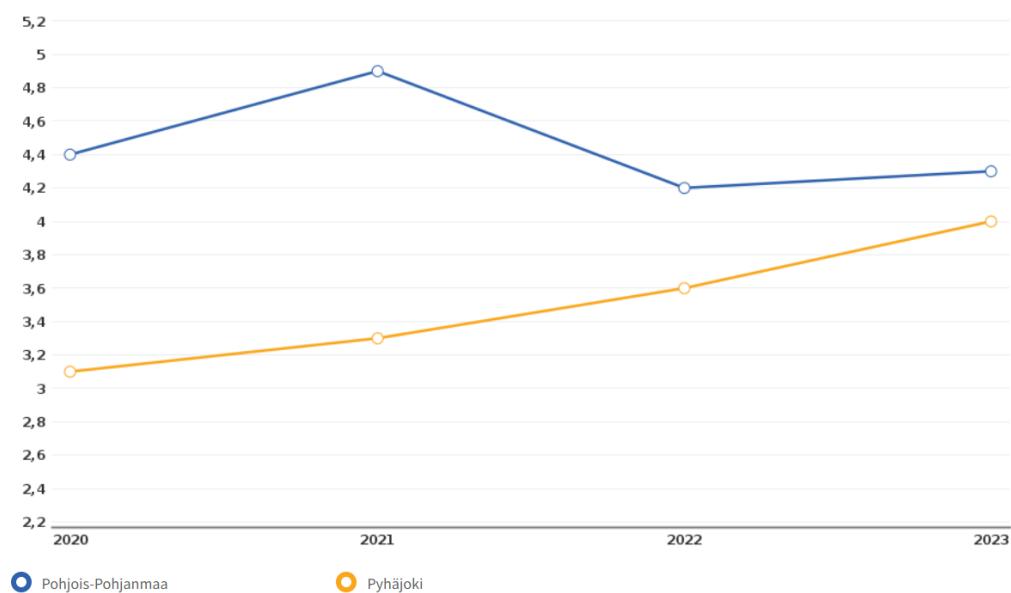
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaan ikäisestä väestöstä

info ind. 306 Sukupuoli: Yhteensä

Vaikeasti työllistyttyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

info ind. 3071 Sukupuoli: Yhteensä

3.3. Ikääntyneiden hyvinvointi

Ikääntyneillä pyhäjokisilla on mahdollisuus elää merkityksellistä ja hyvästä elämää turvallisessa ympäristössä, jossa riittävät palvelut, tarvittava tuki ja tunne kuulumisesta pyhäjokiseen yhteisöön toteutuvat.

Kunnalla on tärkeä tehtävä edistää ikääntyneiden asukkaiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Ikääntyneiden hyvinvoitinsuunnitelma valmistuu vuoden 2024 lopussa, siinä on kuvattu tavoitteiden saavuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet. Pyhäjoella toimii aktiivesti Vanhus- ja vammaisneuvosto, joka edistää ikäihmisten hyvinvointia, osallisuutta tuo ajankohtaisiaasioita yhteen keskusteluun ja päättöksentekoon.

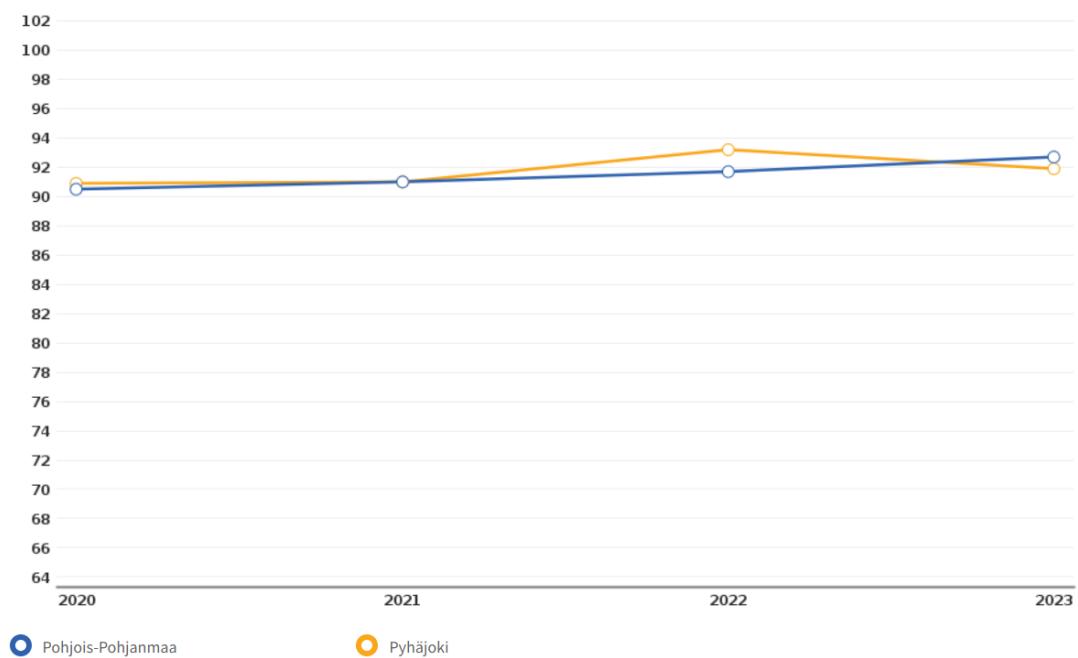
Hyvinvoititeot

- vanhus- ja vammaisneuvoston roolin vahvistaminen ja mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon
- tuetaan ikääntyneiden maksuttomuutta liikunta- ja kulttuuriharrastuksissa
- yksinäisyden vähentäminen ja osallisuuden lisääminen
- mahdollisuus osallistua yhdistysten toimintaan, apua kulkemiseen ja matkoihin erilaisilla uusilla ratkaisuilla (etäpalvelut, puhelinringit, kimppakyydit)
- kulttuuri-, liikunta- ja kotiapidu luotsi/kummitoiminnan kehittäminen yhdessä yhdistysten kanssa
- digituen tarjoamien ikääntyneille erityisesti saavutettavuuden osalta, pääosin kirjaston palveluna
 - tuetaan ikääntyneiden mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja ja turvataan myös paperisten tiedotteiden saatavuus
- tapahtumat tukemaan ikääntyneiden hyvästä elämää mm. kirjaston parlamentti ja muut tapahtumat (tiistaitorit, yhdistysillat, kulttuuritilaisuudet ja kunnassa toimivien yhdistysten tarjonta)
- kylätaksi- palvelun kehittäminen ja saavutettavuus
- ”Löytävä seniorityö”- toimintamallin selvitystyö käynnistetään yhdessä eläkeläisjärjestöjen ja vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa
- liikunnan ja ulkoilun lisääminen ikääntyneiden arkeen
- kulttuuritapahtumien tarjontaa myös ikääntyneille

- esteettömyyden edistäminen kunnan palveluissa ja ympäristössä
- terveyden ja hyvän elämän edistäminen lähellä olevien palvelujen kautta yhteistyössä Pohteen kanssa
- sosiaalisen kanssakäymisen ja osallisuuden kokemusten vahvistaminen yhteistyössä kunnan, yhdistysten ja seurakunnan kanssa
- kaatumisten ennaltaehkäisy jakamalla liukuesteet yli 65-vuotiaille

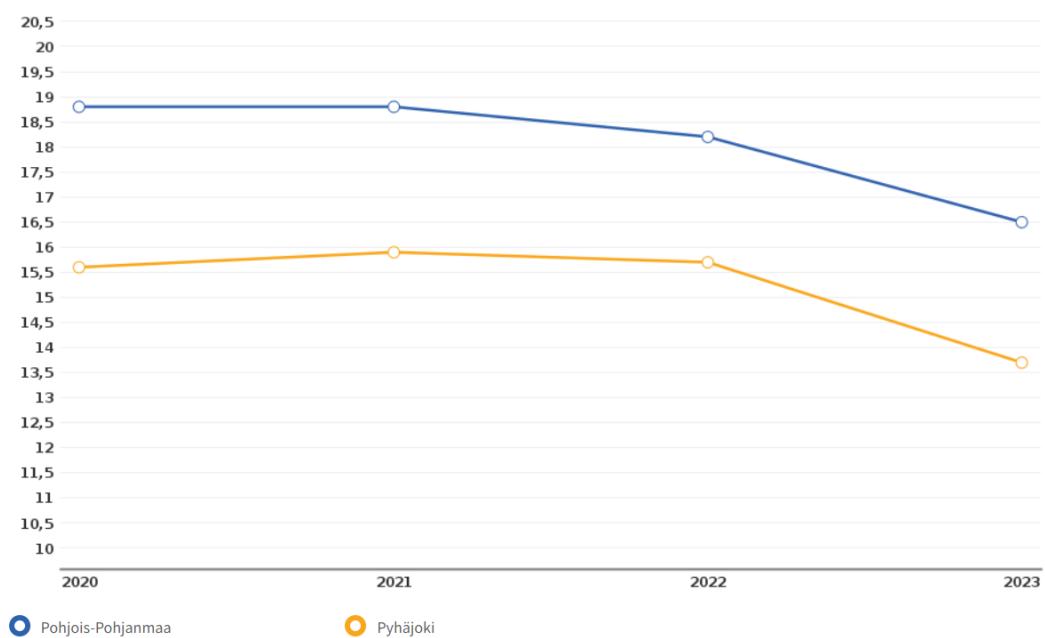
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

info ind. 1570 Sukupuoli: Yhteensä

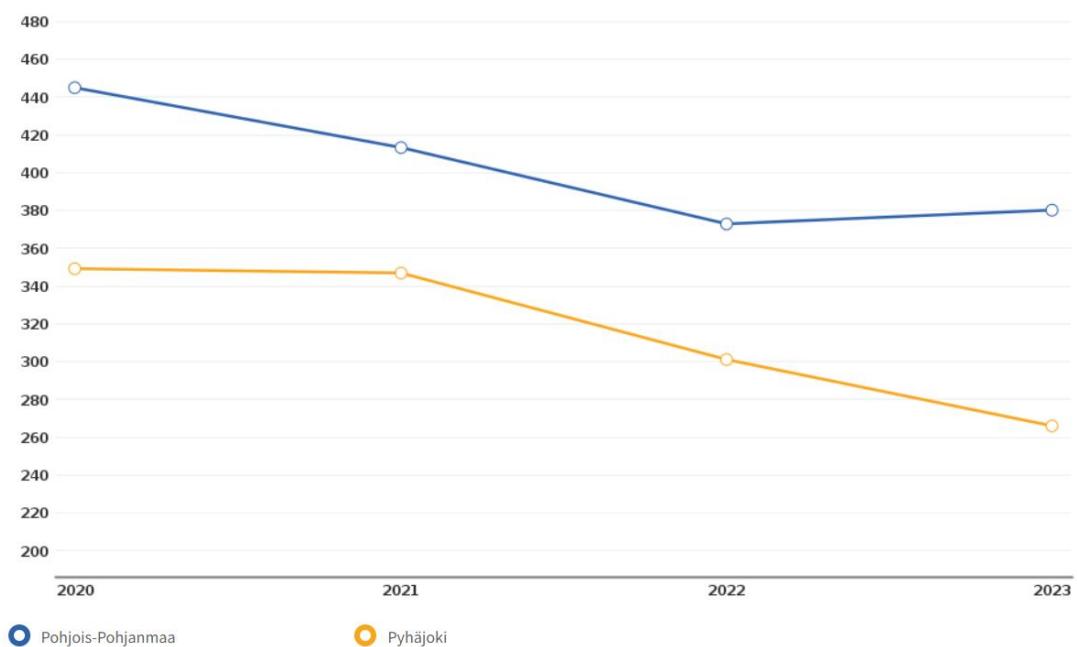
Säännöllisen kotihoidon 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

info ind. 5513 Sukupuoli: Yhteensä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksoit 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

info ind. 3959 Sukupuoli: Yhteensä

Yhteenveto hyvinvointisuunnitelma 2024–2025

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arvointimittarit
Hyvien ja terveellisten elämäntapojen ja hyvän elämän edistäminen palvelujen sekä avoimen ja monikanavaisen viestinnän kautta.	Elintapaohjauksen käynnistäminen (POHDE) Liikuntaneuvonnan käynnistäminen Senioripassi Liikuntaryhmät HYTE-tapahtumat kuntalaisille Ajantasainen viestintä Sähköiset osallistumisen kanavat käyttöön	Osallistujien määrä Osallistujien määrä Käyttäjien määrä Liikuntatilojen käyttöaste Tapahtumien määrä Kuntalaisten palaute Etätilaisuuksiin osallistuvat
Asuinypäristöjen ja liikunta- ja virkistyspaikkojen käytön lisääminen ja kehittäminen kestävästi luonto huomioiden.	Retkeilyreitistön markkinointi ja kunnossapitotoimet Leikkipuistot ja yleiset alueet Kuntoportaiden rakentaminen	Markkinointitoimenpiteet kpl / tilastot sosiaalisen median kautta Palautteet Kuntolaatikot (osallistujat) Katselmukset ja palautteet Toteutuneet kpl
Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen	Hytekyselyt Yhdistysillat Torstainlenkit Kirjaston tapahtumat Kirjaston parlamentti Yhteisölliset tilaisuudet ja infot	Osallistujamäärät Tapahtumien määrä Aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuvien osuus %

	Naapuriavun ja lähiympäristön yhteisöllisyuden tukeminen Nuorisovaltuoston toimenpiteet Vanhus- ja vammaisneuvoston toimenpiteet Matalan kynnyksen kaikille avoimet tapahtumat	Itsenä yksinäiseksi tuntevien osuuus % Ei yhtään kaveria tai läheistä ystävää % Lasten pienituloisuusaste Työttömyysaste Osallistujat ja palautte
Osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuden ja yhteisöllisyden vahvistaminen tapahtumien ja yhdistystoiminnan kautta.	Osallistava budjetointi Kuntalaisraadit Pyhäjoen lukion syysmessut Tiistaitorit Annalan joulu Kirjaston tapahtumat Nuoriso- ja liikuntatoimen tapahtumat Yhdistysten tapahtumat ja yhdistysillat Valtuoston kokousten striimaus Yhteistyö yhdistysten kanssa	Ideoiden määrä ja toteutuneet kohteet Kuntalaisaloitteet Kävijöiden määrä Osallistujien määrä Etäosallistujien määrä Yhdistysavustukset Yhteiskäyttötilojen käyttöaste Yhteistyösopimukset kunnan ja yhdistysten välillä
Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden kuuleminen ja säännöllinen palautteen kerääminen	Kyselyt Kuntalaisraadit Kesäasukastapaaminen	Vastanneiden määrä Osallistujat ja lkm

		Osallistujien määrä ja palaute
Digi- ja kulttuurihyvinvoinnin edistäminen jokaisen ikäryhmän osalta	Digituki ja -neuvonta kirjastolla ja kouluissa Koulutukset ja infot Kulttuuritapahtumat OULU 2026 yhteistyö	Osallistujien määrä Saatu palaute Tilaisuuksien määrä Hankerahoitus € / asukas
Ympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden edistäminen Pyhäjoella kestävästi (yhteiset ympäristöt, tie- ja katalueet kunnossa, liikenneturvallisuustyö ja varautumis- ja valmiussuunnittelu)	Retkeilyreitistöt ja liikuntapaikat hoidettu ja huolettu Mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen investointien suunnitteluun Maisemat teiden varsilla pidetään kunnossa Varautumiskoulutukset/ infot kuntalaisille ja yhdistyksille Liikenneturvallisuustyö; tapahtumat, liukuesteiden jakaminen ikäihmisille, rollaattoriratsia, heijastimien jako jne.	Pyöräilyreittien määrä Sähköautojen latausasemien määrä Investoinnit Palautteet Toteutuneet tilaisuudet
Tietoisuus ja arvostus omaa kotiseutua, kulttuuria, yrittäjyyttä kohtaan lisääntyy ja vahvistuu	Kulttuuri- ja hytetapahtumat Kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteet kouluissa ja vakassa Annalan museon aktiivinen käyttö ja markkinointi Annalan joulu- tapahtuma Yrittäjien kotiseutumarkkinat Pauha -Maijan ja Matin valinta Taiteiden yö -tapahtuma	Osallistujien määrä Palautteet Vierailijat museolla ja tapahtumien määrä Kävijöiden määrä Palaute ja osallistujat Äänestysaktiivisuus

4. Pyhäjoen kunnan hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä suunnitelmia

- Kulttuurikasvatussuunnitelma
- Kotouttamisohjelma / Raahen seutukunta
- Toimialojen pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat
- Pyhäjoen kunnan varautumissuunnitelma
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

5. Indikaattoritiedot

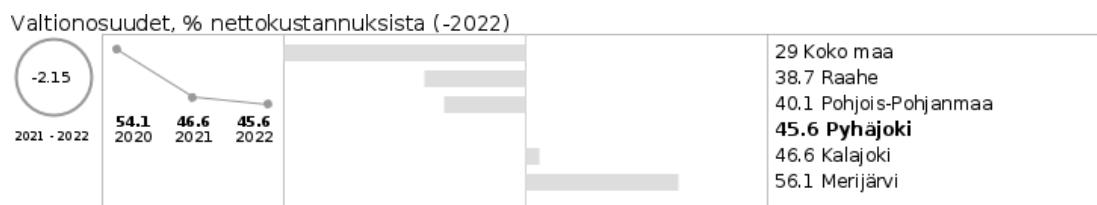
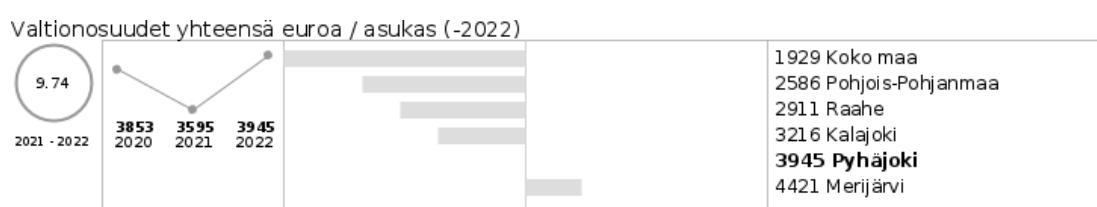
Pyhäjoen kunnan hyvinvointisuunnitelman indikaattoritiedot löytyvät tarkemmin ja päivitetynä Kuntamaisema- työkalun kautta osiosta Hyvinvointi.

Tässä on listattuna sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedot, joista suurin osa on vuodelta 2022.

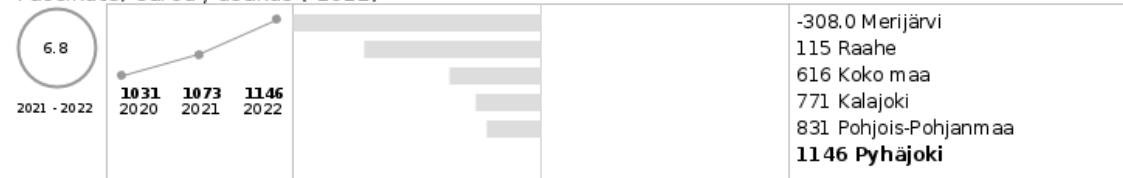
TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Talous

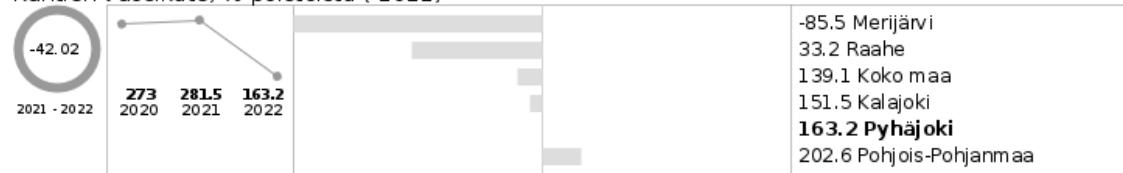
Tulot

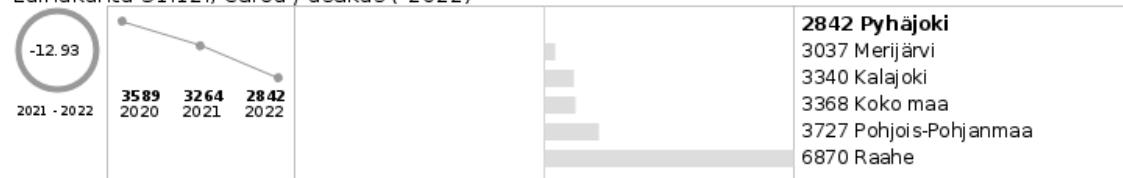
Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

Lainakanta 31.12., euroa / asukas (-2022)

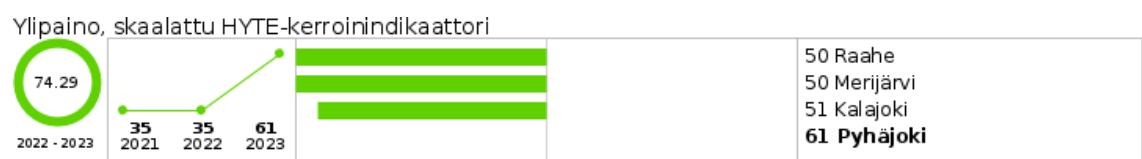

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (-2022)

HYTE-kerroin

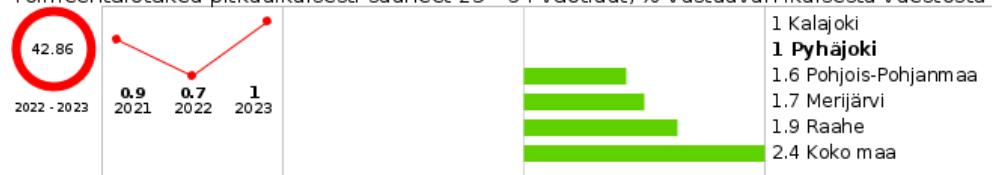
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

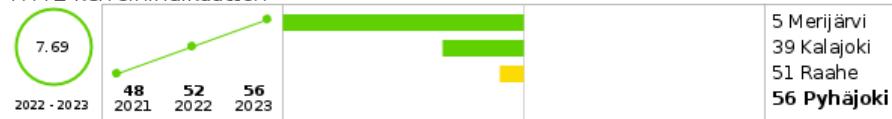
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Työkyvyttömyyseläkkeä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

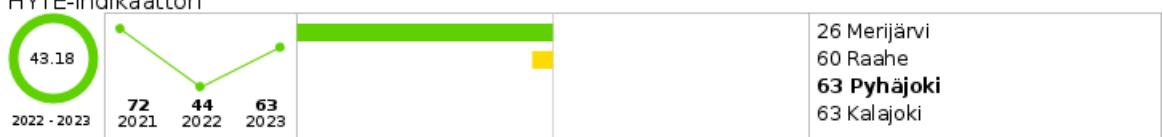
Työkyvyttömyyseläkkeä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

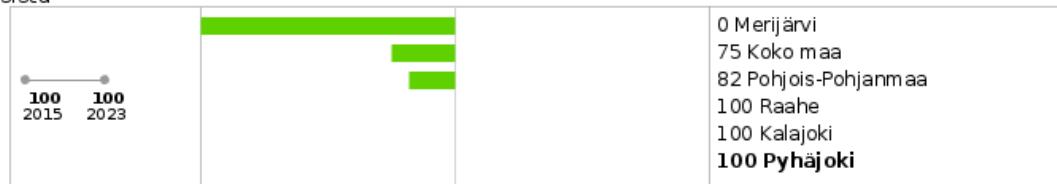
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojakso 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojakso 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

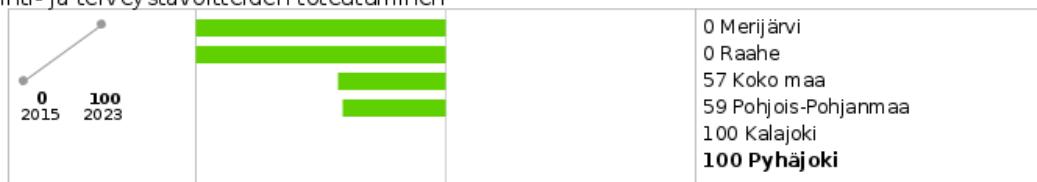
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveytystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistöitä

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

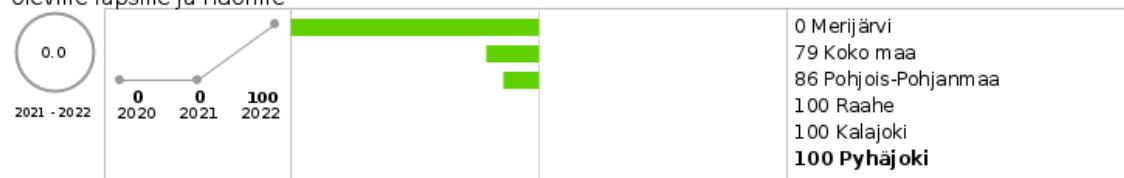
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmää liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikihallinnollinen työryhmä

Kouluympäristön terveellisyuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

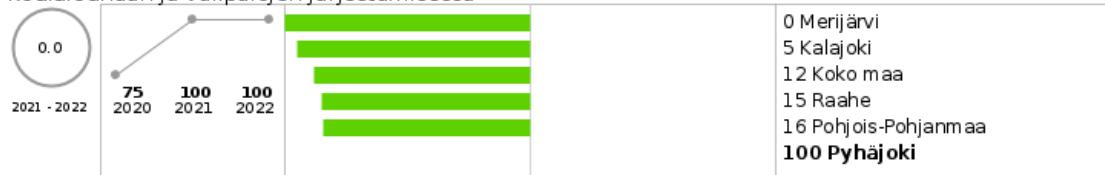
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

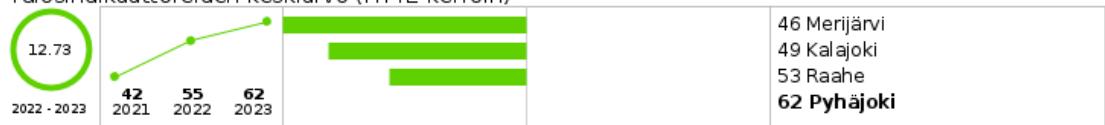
Koulussa noudatetaan Valtion raitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

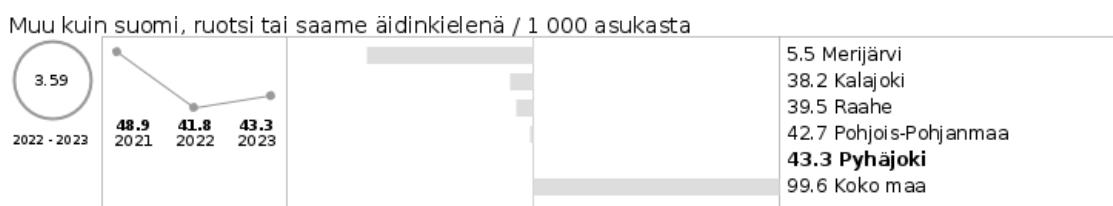
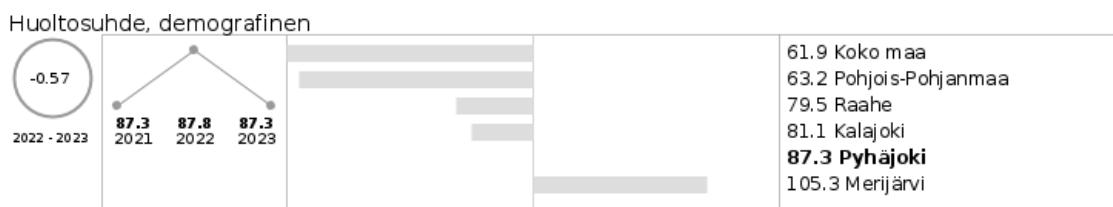
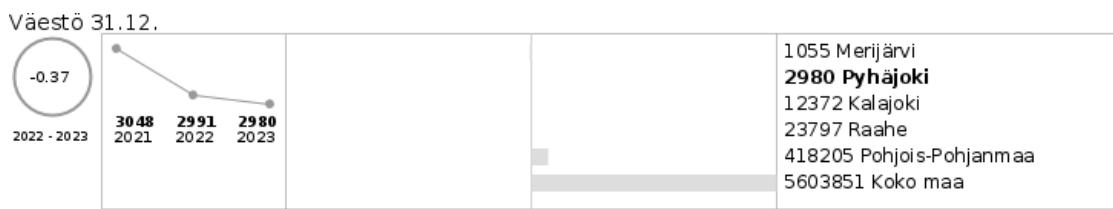
HYTE-kerroin euroa / asukas

Elinvoima

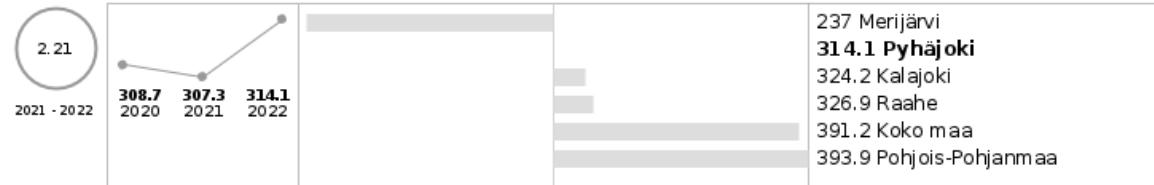
Väestö

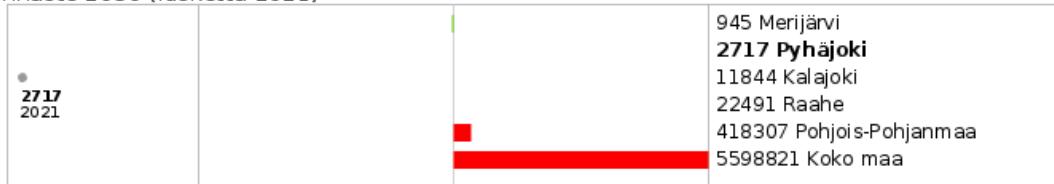
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Koulutustasomittain

Väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

Kuntien välinen nettouutto / 1 000 asukasta

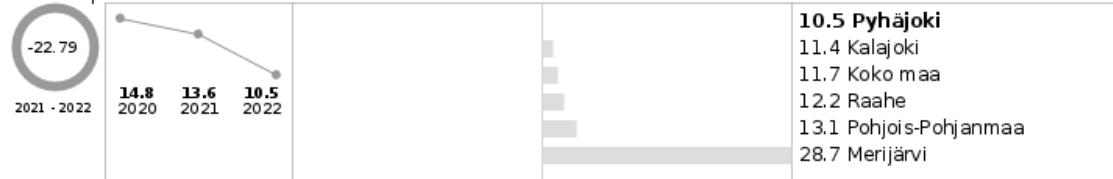

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

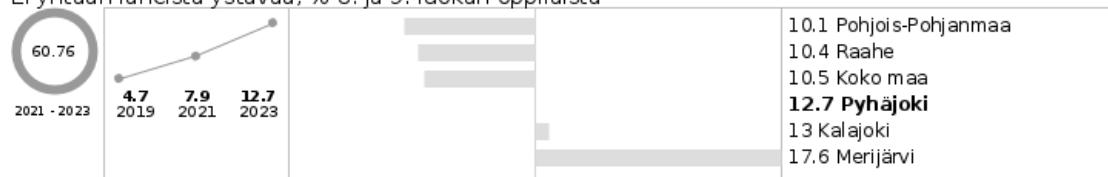

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

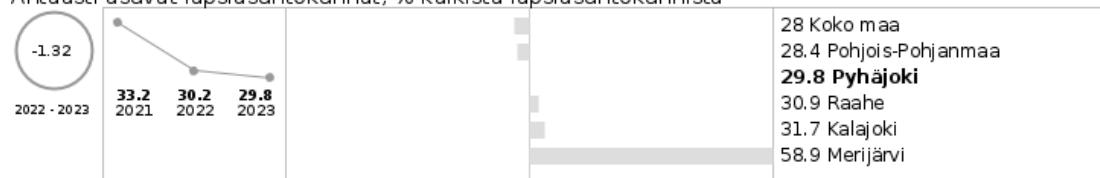

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Palvelut

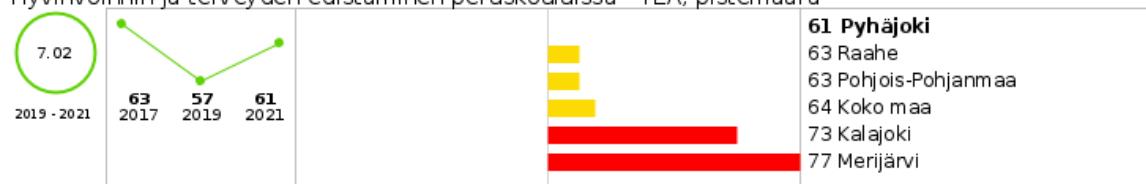
Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaan vähäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskoulussa - TEA, pistemääri

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

